

C/2023/1572

19.12.2023

Publikacja informacji dotyczącej zatwierdzenia zmiany standardowej w specyfikacji produktu objętego nazwą pochodzenia w sektorze winorośli i wina, o której to zmianie mowa w art. 17 ust. 2 i 3 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2019/33

(C/2023/1572)

Niniejsza informacja zostaje opublikowana zgodnie z art. 17 ust. 5 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2019/33 ⁽¹⁾.

INFORMACJA DOTYCZĄCA ZATWIERDZENIA ZMIANY STANDARDOWEJ

Crișana

PDO-RO-A0105-AM01

Data przekazania informacji: 12.10.2023 r.

OPIS I UZASADNIENIE ZATWIERDZONEJ ZMIANY

1. Wprowadzenie nowych odmian winorośli wykorzystywanych do produkcji wina opatrzonego kontrolowaną nazwą pochodzenia Crișana

Do specyfikacji dodano nowe winne odmiany winorośli wykorzystywane do produkcji wina niemusującego opatrzonego kontrolowaną nazwą pochodzenia Crișana, tj. odmiany Cadarcă, Cabernet Franc i Furmint.

Wymienione odmiany są przeznaczone do uprawy na szczeblu krajowym na mocy rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi nr 273/2020, natomiast obszary ich uprawy położone w okręgach Bihor i Sălaj zostały wpisane do rejestru winnic. Ich uwzględnienie w specyfikacji ma na celu zróżnicowanie gamy win gatunkowych produkowanych na obszarze uprawy winorośli obejmującym regiony Kriszana i Marmarosz przy wykorzystaniu odmian rodzimych, a zwiększenie udziału win gatunkowych ugruntowuje renomę wina opatrzonego kontrolowaną nazwą pochodzenia Crișana dzięki cechom jakościowym win uzyskiwanych z tych odmian.

Zmieniono rozdział IV specyfikacji oraz pkt 7 jednolitego dokumentu.

2. Określenie wydajności wina i winorośli dla nowych odmian, które mają być wykorzystywane w procesie produkcji

Specyfikacja została zmieniona, aby uwzględnić wydajności wina i winorośli dla nowych odmian winorośli, których dotyczy wnioski, tj. odmian Cadarcă, Cabernet Franc i Furmint. Warunek ten określono w celu zapewnienia zgodności z obowiązującymi przepisami w zakresie nazw pochodzenia.

Zmieniono rozdziały V i VI specyfikacji produktu i pkt 5.2 jednolitego dokumentu.

3. Prezentacja szczegółowych informacji na temat produktu – wina białe i czerwone

W rozdziale specyfikacji poświęconym związkowi między obszarem a produktem dodano szczegółowe informacje dotyczące właściwości win białych i czerwonych opatrzonego kontrolowaną nazwą pochodzenia Crișana.

Specyfikację należy uzupełnić o szczegółowe informacje dotyczące produktu, aby zapewnić zgodność z obowiązującymi przepisami w zakresie kontrolowanych nazw pochodzenia nakładającymi wymóg przedstawienia szczegółowych informacji na temat związku między obszarem geograficznym a produktem.

Zmieniono rozdziały II i XI specyfikacji produktu oraz pkt 4 jednolitego dokumentu.

4. Przeredagowanie warunków etykietowania

Niektóre warunki określone pierwotnie w rozdziale dotyczącym granic obszaru należy przenieść do części poświęconej prezentacji/warunkom w zakresie wprowadzania do obrotu, ponieważ odnoszą się one do określonych oznaczeń na etykietach win wykorzystujących nazwy obszarów mniejszych niż wyznaczony obszar ChNP.

⁽¹⁾ Dz.U. L 9 z 11.1.2019, s. 2.

W zależności od interesów producentów chronioną nazwę pochodzenia CRIȘANA można uzupełnić na etykietach win jedną z następujących nazw pojedynczych winnic: BIHARIA, DIOSIG, SĂCUIENI, SĂLARD, SĂNIOB, DEALUL ȘIMLEULUI, ZALĂU, ȘAMȘUD, SĂRMAȘAG.

Zmieniono rozdział III specyfikacji oraz pkt 9 jednolitego dokumentu.

5. **Zmiany dotyczące oznaczenia obszaru geograficznego**

Należy zmienić i uzupełnić informacje na temat wyznaczonego obszaru produkcji obejmującego region Kriszana ze względów związanych w szczególności z krajową reformą administracyjną, aby oznaczenie obszaru produkcji win opatrzonych kontrolowaną nazwą pochodzenia Crișana było zgodne z obowiązującymi przepisami prawa administracyjnego i ustawodawstwem krajowym regulującym kwestie dotyczące krajowych obszarów uprawy winorośli, na podstawie którego wyznacza się konkretne obszary produkcji win opatrzonych ChNP/ChOG.

Korekta obszaru wyznaczonego na potrzeby produkcji win opatrzonych kontrolowaną nazwą pochodzenia dotyczy wsi Vaida, którą należy przyporządkować administracyjnie do gminy Roșiori (okręg Bihor), ponieważ gminę tę ustanowiono na mocy ustawy nr 140/2003 ustanawiającej gminę Roșiori poprzez dokonanie reorganizacji gminy Diosig, w ramach której wsie Roșiori, Mihai Bravu i Vaida zostały odłączone od gminy Diosig w okręgu Bihor.

Wyznaczony obszar obejmujący region Kriszana uzupełniono również o gminę Roșiori wraz z wsiami Roșiori i Vaida, uznając ją za obszar produkcji wina objętego ChNP. Kwestie związane z podziałem administracyjnym rozstrzygnięto w oparciu o przejrzyste przepisy, a gmina Roșiori została uznana za część krajowego obszaru uprawy winorośli na mocy rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi nr 1 205/2018, z późniejszymi zmianami.

Ponieważ gmina Ianca jest obecnie pod względem administracyjnym częścią gminy Diosig, należy wyłączyć ją z obszaru wyznaczonego do produkcji określonego w specyfikacji i włączyć ją prawidłowo do gminy Diosig, w której skład wchodzi jedynie wieś Diosig.

Zmieniono rozdział III specyfikacji produktu oraz pkt 6 jednolitego dokumentu.

JEDNOLITY DOKUMENT

1. **Nazwa lub nazwy**

Crișana

2. **Rodzaj oznaczenia geograficznego**

ChNP – chroniona nazwa pochodzenia

3. **Kategorie produktów sektora wina**

1. Wino

4. **Opis wina lub win**

1. *Analityczne i organoleptyczne cechy charakterystyczne*

KRÓTKI OPIS

Wina białe

Barwa – jasnożółtozielona, zielonożółta, zielonobiała, złocistozielona, zielonożółta koloru niedojrzałej cytryny, słomkowobiała z zielonkawymi refleksami.

Bukiet – kwiatowy, delikatny, o zapachu płatków róży i aromacie typowym dla winogron muskat, z ukrytą nutą świeżo skoszonego siana i delikatnym aromacie kwiatów dzikiego bzu oraz kwiatów limonki.

Smak – kwiatowy, przypominający skórkę chleba żytniego, o nieco gorzkim posmaku, dobrze skomponowany, przywodzący na myśl kwaśne zielone letnie jabłka, aromat dzikich kwiatów i świeże owoce, o przyjemnej lub delikatnej kwasowości oraz aromacie kwiatów akacji, skoszonego siana, kwiatów winorośli i soczystych egzotycznych owoców. Świeży dzięki wysokiej kwasowości, niekiedy o przyjemnym pierwotnym aromacie egzotycznych owoców.

Ogólne cechy analityczne	
Maksymalna całkowita zawartość alkoholu (w % objętości)	15,00
Minimalna rzeczywista zawartość alkoholu (w % objętości)	11,00
Minimalna kwasowość ogólna	4,50 grama na litr, wyrażona jako kwas winowy
Maksymalna kwasowość lotna (w miliekwiwalentach na litr)	18
Maksymalna całkowita zawartość dwutlenku siarki (w miligramach na litr)	200

2. Analityczne i organoleptyczne cechy charakterystyczne

KRÓTKI OPIS

Wina czerwone

Barwa – intensywnie rubinowoczerwona przechodząca w ceglastoczerwoną, jasnorubinowoczerwona, ciemnowiśniowa lub przejrzysiecięgranatowoczerwona dzięki procesowi leżakowania bądź jasno-/ciemnoczerwona przechodząca w purpurową.

Bukiet – wyraźny aromat trawy, kiści winogron, czereśni i truskawek, autentyczne nuty kwiatowe, drewna dębowego i waniliowe, aromat świeżych malin. Po leżakowaniu w beczkach przez okres od roku do dwóch lat wino nabywa złożoności aromatycznej przywodzącej na myśl drewno dębowe i delikatny aromat wanilii.

Smak – aromaty dojrzałych leśnych owoców, czerwonych porzeczek, żurawiny, jeżyn i jagód, jednolity, intensywny, taninowy smak z nutami suszonych owoców. Aromaty gorzkich czereśni, kakao i czekolady, które w procesie leżakowania stają się nieco mniej cieliste, ale nabywają jednocześnie atrakcyjny bukiet.

Ogólne cechy analityczne	
Maksymalna całkowita zawartość alkoholu (w % objętości)	15,00
Minimalna rzeczywista zawartość alkoholu (w % objętości)	11,00
Minimalna kwasowość ogólna	4,5 grama na litr, wyrażona jako kwas winowy
Maksymalna kwasowość lotna (w miliekwiwalentach na litr)	20
Maksymalna całkowita zawartość dwutlenku siarki (w miligramach na litr)	150

5. Praktyki winiarskie

5.1. Szczególne praktyki winiarskie

1. Praktyki winiarskie

Odpowiednie ograniczenia dotyczące produkcji win

Wartości graniczne dotyczące stosowania określonych substancji:

- zawartość dwutlenku węgla wykorzystywanego w procesie produkcji nie może przekraczać 2 g/l wina przetwarzanego w ten sposób;
- zawartość kwasu cytrynowego wykorzystywanego w procesie produkcji nie może przekraczać 1 g/l wina przetwarzanego w ten sposób;
- zawartość kwasu metawinowego wykorzystywanego w procesie produkcji nie może przekraczać 100 mg/l.

5.2. Maksymalna wydajność

1. Odmiany Muscat Ottonel, Traminer roz, Sauvignon, Pinot gris, Chardonnay, Tămâioasă românească, Cabernet Sauvignon, Pinot noir i Fetească neagră
8 000 kg winogron z hektara
2. Odmiany Merlot, Riesling italian, Riesling de Rhin, Fetească albă, Burgund mare, Syrah, Furmint, Cadarcă i Cabernet Franc
10 000 kg winogron z hektara
3. Odmiany Fetească regală i Mustoasă de Măderat
12 000 kg winogron z hektara
4. Odmiany Muscat Ottonel, Traminer roz, Sauvignon, Pinot gris, Chardonnay, Tămâioasă românească, Cabernet Sauvignon, Pinot noir i Fetească neagră
52 hektolitry z hektara
5. Odmiany Merlot, Riesling italian, Riesling de Rhin, Fetească albă, Burgund mare, Syrah i Cadarcă
65 hektolitrów z hektara
6. Odmiany Furmint i Cabernet Franc
70 hektolitrów z hektara
7. Odmiany Fetească regală i Mustoasă de Măderat
78 hektolitrów z hektara

6. Wyznaczony obszar geograficzny

Obszar wyznaczony na potrzeby produkcji win opatrzonych kontrolowaną nazwą pochodzenia „CRIȘANA” może obejmować dwie podnazwy i znajduje się na następujących obszarach okręgów Bihor i Sălaj:

1.1. Podnazwy „DIOSIG” i „BIHARIA”:

Okręg Bihor:

- gmina Biharia: wieś Biharia
- gmina Cetariu: wieś Șișterea i Paleu
- gmina Diosig: wieś Diosig
- gmina Roșiori: wieś Roșiori i Vaida
- gmina Săcuieni: wieś Săcuieni i Cadea
- gmina Sălard: wieś Sălard i Sântimreu
- gmina Ciuhoi: wieś Sâniob i Ciuhoi

1.2. Podnazwa „ȘIMLEUL SILVANIEI”:

Okręg Sălaj:

- miasto Șimleul Silvaniei: miejscowości Șimleul Silvaniei i Cehei
- gmina Nușfalău: wieś Nușfalău, Bilghez i Boghiș
- gmina Ip: wieś Ip, Zăuan i Zăuan-Băi
- gmina Camăr: wieś Camăr
- gmina Pericei: wieś Pericei, Bădăcin i Sici

- gmina Carastelec: wieś Carastelec
- gmina Crasna: wieś Crasna
- gmina Măeriște: wieś Uileacu Șimleului i Doh
- miasto Zalău: miejscowość Zalău
- gmina Șamșud: wieś Șamșud
- gmina Sărmașag: wieś Sărmașag, Ilisua i Lompirt
- gmina Dobrin: wieś Dobrin i Doba
- gmina Crișeni: wieś Crișeni i Gârceiu
- gmina Horoatu Crasnei: wieś Horoatu Crasnei
- gmina Hereclean: wieś Hereclean, Dioșod, Guruslău i Badon
- gmina Bocșa: wieś Bocșa i Borla
- gmina Coșeiu: wieś Coșeiu i Archid

7. **Odmiany winorośli**

Burgund Mare N - Grosser burgunder, Blaufrankisch, Kekfrankos, Frankovka, Limberger
Cabernet Franc N
Cabernet Sauvignon N - Petit Vidure, Burdeos tinto
Cadarcă N - Schwarzer Kadarka, Rubinroter Kadarka, Lugojană, Gânză, Fekete budai
Chardonnay B - Gentil blanc, Pinot blanc Chardonnay
Fetească albă B - Păsărească albă, Poama fetei, Mädchentraube, Leanyka, Leanka
Fetească neagră N - Schwarze Mädchentraube, Poama fetei neagră, Păsărească neagră, Coadă rândunicii
Fetească regală B - Königliche Mädchentraube, Königsast, Kiralyleanka, Dănășană, Galbenă de Ardeal
Furmint B - Furmin, Șom szalai, Tokay, Szegszolo
Merlot N - Bigney rouge, Plant Medoc
Muscat Ottonel B - Muscat Ottonel blanc
Mustoasă de Măderat B - Lampau, Lampor, Mustafer, Mustos Feher, Strafraube
Pinot Gris G - Affumé, Grauer Burgunder, Grauburgunder, Grauer Mönch, Pinot cendré, Pinot Grigio, Ruländer
Pinot noir N - Blauer Spätburgunder, Blauer Burgunder, Burgund mic, Burgunder roter, Klävner Morillon Noir
Pinot noir N - Spätburgunder, Pinot nero
Riesling de Rhin B - Weisser Riesling, White Riesling, Riesling Renano, Rheinriesling
Riesling italian B - Olasz Riesling, Olaszriesling, Welschriesling
Sauvignon B - Sauvignon blanc
Syrah N - Shiraz, Petit Syrah
Traminer Rose Rs - Rosetraminer, Savagnin Rose, Gewürztraminer

8. **Opis związku lub związków**

8.1. *Szczegółowe informacje na temat obszaru geograficznego*

Opis czynników naturalnych

Region Kriszana (węg. Körösvidék; niem. Kreischgebiet) jest położony między rzekami Marusza, Samosz i Cisa a pasmem Gór Zachodniorumuńskich. Najbardziej oddalone punkty tego regionu to: 20°45' E (miasto Nădlac na zachodzie) i 22°39' E (wieś Târnavița na wschodzie) oraz 45°58' N (wieś Lăbașinț na południu) i 46°38' N (wieś Berechiu na północy).

Specyficznymi naturalnymi elementami środowiska jest obszar rzeki Szybki Keresz ograniczony na północy pasmem Gór Șes, łagodne wzgórza w pobliżu równiny oraz wpływ klimatu środkowoeuropejskiego, który powoduje pewne obniżenie temperatur i większą zmienność opadów deszczu. Zimy w tym regionie są łagodniejsze, a obszary uprawy winorośli są silnie nasłonecznione, a zarazem osłonięte od wiatru i prądów zimnego powietrza.

Znaczne zmniejszenie ilości opadów deszczu w sierpniu, wrześniu i październiku sprawia, że gleba łatwiej się nagrzewa, co zapewnia lepsze warunki dla dojrzewania winogron i odbija się korzystnie na ich stanie fitosanitarnym. Zauważalny spadek poziomu średniej temperatury powietrza o 3–4 °C we wrześniu sprzyja zachowaniu tych składników winogron, które są wrażliwe na wyższe temperatury, np. substancji aromatycznych i kwasów.

Opis czynników ludzkich

Plantatorzy z okolic wsi Beltiug, Rătești i Ardud wybudowali setki piwnic wkomponowanych w pobliskie pagórki. Piwnice te są ułożone w dwóch lub trzech nachodzących na siebie poziomach, przez co całe zbocze wzgórza wydaje się pokryte komórkami zamkniętymi z zewnątrz drzwiami, które stanowią ich jedyny widoczny z zewnątrz element. Piwnice wykopane na zboczach wzgórz są położone w pobliżu targów, na których handluje się zwierzętami gospodarskimi, dlatego też po dokonaniu transakcji sprzedawca, który był również plantatorem, zapraszał klienta do swojej piwniczki i częstował go winem wyprodukowanym z uprawianych przez siebie winogron. Wielu kupców decydowało się również wystawiać swoje towary na targach z uwagi na wrażenie, jakie zrobił na nich smak wina pochodzącego z okolicznych piwnic. Wyprawa na targ w Kriszanie była prawdziwą gratką dla każdego amatora wina.

8.2. Szczegółowe informacje na temat produktu

Wysoki poziom kwasowości gleby sprawia, że od chwili ustanowienia kontrolowanej nazwy pochodzenia Crișana w regionie produkuje się głównie wina białe. Szeroka gama dostępnych odmian gwarantuje dużą różnorodność, jeżeli chodzi o kupażowanie rodzimych odmian białych takich jak Fetească regală, Fetească albă, Pinot gris i Mustoasă de Măderat, co pozwala uzyskać owocowe wina o dobrze skomponowanych pierwotnych aromatach typowych dla danej odmiany (odmiana Fetească regală stanowi od 50 % do 75 % mieszaniny powstałej w wyniku kupażowania). Cieszące się uznaniem mieszanki można również uzyskiwać z odmian Burgund mare, Cabernet Sauvignon i Merlot. Wina są zrównoważone, wykazują wyraźny rys taninowy i charakteryzują się aromatem świeżych owoców, a także szczególną aksamitnością typową dla odmiany Cabernet Sauvignon, która nadaje się do leżakowania w beczkach.

8.3. Związek przyczynowy między obszarem a produktem

Nazwa CRIȘANA jest specyficzna dla regionu położonego w pobliżu trzech rzek: Białego Kereszu, Szybkiego Kereszu i Czarnego Kereszu. Wschodnią granicę tego regionu wyznacza rzeka Berettyó, natomiast południową – rzeka Marusza. W dorzeczu tych trzech rzek występują pagórkowate obszary biegnące od jego granic ku jego środkowej części oraz głębokie doliny. Jesienne poranki w tych dolinach są mgliste i wilgotne, co sprzyja gromadzeniu się aromatów owocowych w winogronach białych. Strome zbocza wzgórz i gleby – delikatnie szkieletowe gleby aluwialne, na których występują wapienie lub brunatne gleby bielcowe, spoczywające na warstwie szybko nagrzewającego się żwiru – zapewniają optymalne warunki dla dojrzewania winogron należących do odmian Fetească albă, Furmint i Muscat Ottonel.

9. Dodatkowe wymogi zasadnicze (pakowanie, etykietowanie i inne wymogi)

Oznaczenia nieobowiązkowe

Ramy prawne:

przepisy krajowe

Rodzaj wymogów dodatkowych:

przepisy dodatkowe dotyczące etykietowania

Opis wymogu:

W zależności od interesów producentów chronioną nazwę pochodzenia CRIȘANA można uzupełnić na etykietach win jedną z następujących nazw pojedynczych winnic: BIHARIA, DIOSIG, SĂCUENI, SĂLARD, SĂNIOB, DEALUL ȘIMLEULUI, ZALĂU, ȘAMȘUD, SĂRMAȘAG.

Link do specyfikacji produktu

https://www.onvpv.ro/sites/default/files/caiet_de_sarcini_doc_crisana_modif_cf_cerere_1221_21.06.2023_no_track_changes_0.pdf